

ALARMES ENCESES Pàgina 10

L'assetjament escolar deixa fins a 14 casos confirmats en un curs

Els centres educatius van detectar 53 indicis de possibles situacions i 42 casos d'absentisme greu o crònic

MOBILITZACIONS CIUTADANES Pàgina 3

EL PERIÒDIC

Concentració organitzada per Pirineu Viu a la plaça dels Oms de la Seu d'Urgell.

L'habitatge apunta cap a la Puríssima

Koldo Álvarez de Eulate

SELECCIONADOR NACIONAL DE FUTBOL

«El successor no dependrà de mi, tampoc em demanaran, però crec que l'Eloy Casals ha fet una feina extraordinària»

Pàgina 18

RETRETS Pàgina 8

La capital planta cara a Govern per la llei d'habitatge i no descarta acudir al Constitucional

INFRACCIONS Pàgina 6

Un conegut empresari 'guanya el pols' per una multa pel soroll del seu BMW

COMPRAVENDA Pàgina 10

Una transacció de cocaïna posa al descobert un pis presumptament utilitzat per traficar

PRESSIÓ Pàgina 12

Els casos de salut mental continuen a l'alça, amb 5.100 persones ateses al SAAS en un sol any

AQUÍ,
amb
ANDBANK /
Private Bankers

ANDBANK /
Private Bankers

Compte corrent al **2%**
i TPV al **0%** per a
comerços.

I si et sumes a la campanya **Aquí amb Andbank**
et regalem 500 euros cada any.

Campanya dirigida a comerços d'Andorra. Remuneració inicial al compte corrent d'l'1 %. Augment fins al 2 % si l'operativa en TPV físic supera la facturació en TPV físic del 2025. Un 0 % de comissió en totes les operacions de TPV nacionals i internacionals exceptuant les operacions no segures. Campanya vàlida fins al 31/12/2026 amb possibilitat de renovació anual. Podeu consultar les condicions d'aquesta campanya i les bases d'adhesió a Aquí amb Andbank, al vostre gestor o trucant al 873 300.

andbank.com

Tema del dia

Manifestació per l'habitatge

EL SINDICAT NO HO DESCARTA

El pont de la Puríssima, un possible escenari per a noves mobilitzacions

Des de la concentració de Pirineu Viu a la Seu, el col·lectiu andorrà anuncia que prepara noves accions

EL PERIÒDIC / S.G.B.

El Sindicat d'Habitatge posa el pont de la Puríssima en el punt de mira per convocar noves protestes a Andorra.

SERGI GIL BOSCH
LA SEU D'URGELL

El Sindicat d'Habitatge d'Andorra no descarta convocar una nova mobilització el pròxim 8 de desembre, coincidint amb el pont de la Puríssima, una de les dates de més afluència turística al Principat. Així ho ha avançat aquesta tarda la portaveu del col·lectiu, Isabella Vargas, en el marc de la concentració organitzada per Pirineu Viu a la plaça dels Oms de la Seu d'Urgell, on unes 150 persones s'han mobi-

litzat per denunciar l'especulació immobiliària i les dificultats creixents per accedir a un habitatge digne. «El 8 de desembre és una data molt assenyalada», ha afirmat Vargas, tot advertint que «si el que s'ha de fer és sortir el 8 de desembre i fer accions més contundents, això es farà».

En aquest sentit, la portaveu ha explicat que el sindicat té la intenció d'impulsar noves mobilitzacions pròximament, tot i que encara no ha concretat cap data ni el format de les accions: «Les mobilitzacions a Espanya

ISABELLA VARGAS

PORTAVEU DE L'SHA

«Les mobilitzacions a Espanya pensem que estan servint com a motivació per a la gent per sortir una altra vegada»

pensem que estan servint com a motivació per a la gent d'Andorra per sortir una altra vegada», ha manifestat, tot recordant que el Principat té un calendari polític propi. Vargas també ha defensat que l'objectiu de les mobilitzacions és pressionar els dirigents polítics perquè adoptin mesures davant la crisi residencial, fins i tot mitjançant accions que puguin tenir un impacte en l'activitat del país.

Unes declaracions que s'han produït durant la concentració convocada per Pirineu Viu a la capital alturgellenca, la qual ha comptat amb la participació del Sindicat d'Habitatge de l'Alt Urgell i del Sindicat d'Habitatge d'Andorra. «El Pirineu ens està fent fora i aquesta expulsió no fa soroll», han denunciat des de Pirineu Viu durant la lectura del manifest. L'organització ha posat com a exemples els contractes que no es renoven perquè els propietaris poden obtenir més rendiment amb el lloguer de temporada i els joves que es veuen obligats a abandonar els seus pobles perquè no hi troben habitatge. «Aquí no falten cases, el que falten són cases per viure-hi», han remarcat, tot criticant un model de desenvolupament que consideren orientat a les grans inversions i al turisme. ●

WWW.
ampliació al web

EDITORIAL

Quan l'habitatge deixa de ser accessible

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

Les dades del tercer trimestre tornen a dibuixar un mercat immobiliari cada vegada més difícil de conciliar amb la realitat salarial del país. Que el lloguer mitjà anunciat superi novament els 3.000 euros ja és prou pre-

ocupant, però encara ho és més que aquesta escalada coincideixi amb una oferta reduïda a només 87 pisos, un 26% menys en tres mesos. És cert que parlem d'habitatges anunciats en un portal concret i que les mitjanes

poden estar condicionades per les característiques dels immobles disponibles, però la tendència és difícil d'ignorar: menys oferta i preus que continuen pressionant a l'alça. Tampoc la compra ofereix una alternati-

va assumible per a bona part de la població, amb un preu mitjà pròxim al milió d'euros. Andorra fa anys que identifica l'habitatge com un dels seus principals problemes. El que falta és que les mesures adoptades acon-

segueixin transformar aquesta diagnosi en resultats perceptibles. Sense una oferta suficient a preus compatibles amb els ingressos reals, mantenir un projecte de vida al país continuarà sent cada vegada més difícil.

La finestra Oberta

MARIAN FERNÁNDEZ

El pes de ser sempre tu mateixa

Durant molt de temps he pensat que ser la forta era una cosa bona. I no em malinterpreteu, ho és, ser la forta m'ha ajudat a aixecar-me, a resoldre problemes i a sostenir a les persones que vull quan més em necessitaven. De fet, m'agrada saber que poden comptar amb mi, perquè això em fa sentir útil, valuosa, i, fins i tot, orgullosa de mi mateixa. Però, sempre hi ha un però, hi ha dies en què aquesta paraula pesa més del que protegeix, i és que hi ha dies en què m'agradaria que algú mirés més enllà i em preguntés, sense donar per suposada la

resposta, «i tu com estàs?»

Perquè quan els altres et col·loquen una etiqueta, al principi gairebé mai sembla una condemna, ja que acostuma a venir disfressada, com si es tractés d'un elogi. Ets la forta, la divertida, la responsable, la que mai falla i la que sempre està, i, és clar, una acaba acceptant-la amb un somriure, agraïda de sentir-se vista. El que no sabem en aquell moment, és que cada etiqueta porta amagada una exigència, i que a partir d'aquest moment, s'espera de nosaltres que continuem comportant-nos d'acord amb aquesta. Així, si ets la que mai diu que no, arribarà un dia en què deixaran de preguntar-te i comptaran amb tu com si el teu temps no tingués amo. Si ets la graciosa del grup, tots buscaran la teva broma quan l'ambient es posi tibant, però potser no saben què fer quan siguis tu qui necessiti plorar. I si ets la forta, la teva fortalesa es convertirà en l'explicació perfecta per a no preocupar-se

massa per tu, perquè total tu pots amb tot, si sempre has pogut.

Confesso que jo també he contribuït a construir algunes de les etiquetes que ara em pesen. I és que he dit un «no passa res» quan sí que passava, he respost un «estic bé» quan explicar el per què no ho estava em resultava massa difícil, he continuat endavant quan, en realitat, hauria necessitat aturar-me, i moltes vegades he pres cura de tots per no haver de reconèixer que també desitjava que algú em cuidés a mi. I tot això no ho vaig fer perquè volgués enganyar a ningú, de vegades una s'acostuma tant a interpretar un paper que acaba creient que aquest paper és la seva identitat. Ens fem forts perquè la vida ho exigeix, resolutives perquè no queda una altra i alegres perquè no volem preocupar als qui estimem. I un dia descobrim que tothom admira la nostra armadura, però gairebé ningú recorda que sota hi ha una persona que tam-

bé es cansa, que també té por i que també necessita refugi. Aquest és el parany, haver estat generosa es transforma en l'obligació d'estar sempre disponible; haver sostingut als altres sembla robar-nos el dret a esfondrar-nos, haver posat pau ens impedeix enfadar-nos i haver somrigut enmig del desastre fa que ningú imagini quant de mal ens va fer. I en tot aquest procés, la qualitat que un dia ens va salvar pot convertir-se, sense adonar-nos-en, en el lloc on ens amaguem.

Hi ha també etiquetes que poden néixer fins i tot d'una ferida, i és que potser vam aprendre molt aviat que ser útils era la forma més segura de sentir-nos estimats, que no molestar ens protegia del rebuig, que demanar poc evitava decepcions, o que mostrar-nos invulnerables impedia que algú pogués fer-nos mal. Per això, desprendre's d'una etiqueta no consisteix només a decidir comportar-nos d'una altra manera, sinó que implica pregun-

tar-nos una cosa molt més incòmoda, «continuaran estimant-me si deixo de complir la funció per la qual sempre m'han valorat?»

I aquesta pregunta fa mal perquè posa al descobert una inseguretat molt íntima, «qui soc quan no resolc? Que queda de mi quan no cuido, no organitzo, no entretinc, no arribo a tot?». I és que ens costa acceptar que també mereixem amor en els nostres dies dolents, silenciosos i fràgils, que no hem de guanyar-nos permanentment un lloc en la vida dels altres i que ser necessitats no és el mateix que ser estimats.

Potser per això resulta tan incòmode sortir-se del rol adquirit, del personatge creat. El dia en què la persona complaent posa un límit, algú li diu que és una egoista, quan la tranquil·la s'enfada, diuen que està exagerant i si la resolutiva admet que no pot més, sorprèn a tots, no perquè hagi can-

[Passa a la pàgina següent](#)

Ve de la pàgina anterior

viat de sobte, sinó perquè els altres només coneixien la part d'ella que els resultava més còmoda. Però en totes elles la persona completa sempre estava allí, només que no havia sentit que tingués permís per a mostrar-se com realment és.

En l'àmbit professional, que ens identifiquin amb allò que fem especialment bé pot ser un avantatge. Ser la persona en qui tots pensen quan apareix un problema concret parla d'experiència, credibilitat i talent, i això ens posiciona i ens pot obrir portes. Però en l'àmbit personal, ningú hauria de ser valorat únicament per la funció que compleix. Al meu cas, no vull que em valorin només pel que soluciono, pel que dono o per la tranquil·litat que proporciono, jo vull que em valorin també quan no tinc respostes. No vull ser només la forta, encara que ho hagi estat moltes vegades, ni tampoc ser jo sola la responsable, la que organitza, la que resol o la que aixeca l'ànim de tothom. Vull poder ser valenta i sentir por, ser independent i necessitar una abraçada i saber què fer alguns dies, sentint-me completament perduda

uns altres. Vaja, que vull poder dir «avui no puc» sense sentir que estic decebent a ningú i sense decebre'm a mi mateixa.

Per això crec que hem de rebellar-nos, si més no de tant en tant, contra el que s'espera de nosaltres, no per portar la contrària ni per demostrar res, sinó per a recuperar el nostre espai interior. Hem de poder dir no sense redactar una defensa, demanar ajuda sense sentir que hem fracassat, guardar silenci quan esperen que entretinguem, plorar, tot i que ens hagin declarat invencibles, i permetre que algú vegi les nostres esquerdes sense afanyar-nos a explicar que si, deve-

ritat, estem bé.

Sé que mostrar-se vulnerable fa por, que una part de nosaltres tem que, en baixar l'armadura, deixem de ser admirats o de resultar imprescindibles. Però també sé que hi ha una solitud molt més profunda a la de sentir-se estimada únicament per la versió d'un mateix que mai molesta, mai cau i mai necessita res. De què serveix que tots pensin que soc invencible si això significa que ningú s'acosta quan estic trencada?

Tal vegada la llibertat comença aquí, en comprendre que no estem obligats a sostenir eternament la imatge que un dia vam ajudar a construir.

Perquè si, podem continuar sent forts i acceptar una abraçada, continuar sent generosos i posar límits, continuar sent alegres i travessar una tristesa. I és que una qualitat no desapareix només perquè deixem de representar-la a tota hora, i per això, continuo sent forta quan demano ajuda, més i tot, potser és en aquest moment quan més valenta soc.

En definitiva, no som únicament el que fem per tots. També som el que callem, el que necessitem, el que estem aprenent i allò que encara no ens hem atrevit a mostrar. I finalment he comprès que ser fidel a mi mateixa no con-

sisteix a respondre sempre a la pregunta de qui soc, sinó que consisteix, sobretot, a no permetre que cap etiqueta decideixi qui haig de continuar sent.

I avui acabarem amb una frase de Friedrich Nietzsche, qui fou un filòsof alemany, considerat actualment com un dels més influents en el pensament del segle XX i que diu «arriba a ser qui ets». Una frase presa originària del poeta grec Píndar, que no significa «acceptar-te tal com ets», o com t'han etiquetat, sinó construir-te a tu mateix de manera activa i exigent. ●

Enginyera de camins i cap d'obra

INSTANTS
café & restaurant

**DREAM
MORE
PLAER**

SOTTOVOCE
...l'Amore a tavola

LA FONCLETTE

PLAZA
HOTELS & RESORTS

Nacional

RESOLUCIÓ POLICIAL

Recorre una multa per fer 'rugir' el seu BMW i acaba amb la sanció anul·lada

Des de Govern es constata que no se li va facilitar l'expedient que havia sol·licitat per defensar-se

ALEX MONTERO CARRER
ESCALDES-ENGORDANY

Una multa de 100 euros per fer soroll amb el cotxe ha acabat amb una resolució policial anul·lada i un procediment sancionador que haurà de tornar a començar des de la fase d'allegacions. El protagonista de la 'fita' és un conegut empresari resident al Principat, vinculat al sector del màrqueting digital i amb gran presència a les xarxes socials, qui va recórrer la sanció després que no se li facilités la documentació que havia demanat per poder defensar-se. Ara és Govern qui li ha acabat donant la raó en aquest punt, reconeixent, en una resolució del 7 d'octubre a la qual ha tingut accés aquesta casa, que l'expedient no es va posar a disposició de l'implicat abans que el cos policial confirmés la sanció econòmica.

Anant per pams, i en favor de mantenir la línia cronològica, els fets es remunten a la matinada de l'11 d'abril d'aquest mateix any (un dissabte), moment en què el conductor circulava per l'avinguda Bonaventura Armengol d'Andorra la Vella al volant d'un BMW M4. Segons la versió policial, els agents que es trobaven per la zona van observar que el vehicle s'aproximava «forçant clarament les marxés», un fet que hauria provocat que el soroll del tub d'escapament fos «molt elevat». Davant d'aquesta situació, semblaria ser que aquests mateixos agents van aturar el conegut empresari i li van imposar la sanció de 100 eu-

Un BMW M4 Competition com el del cas.

Considerava que el butlletí policial es limitava a indicar la infracció sense especificar la maniobra

ros esmentada, per una presumpta infracció del'article 44.2 del Codi de circulació.

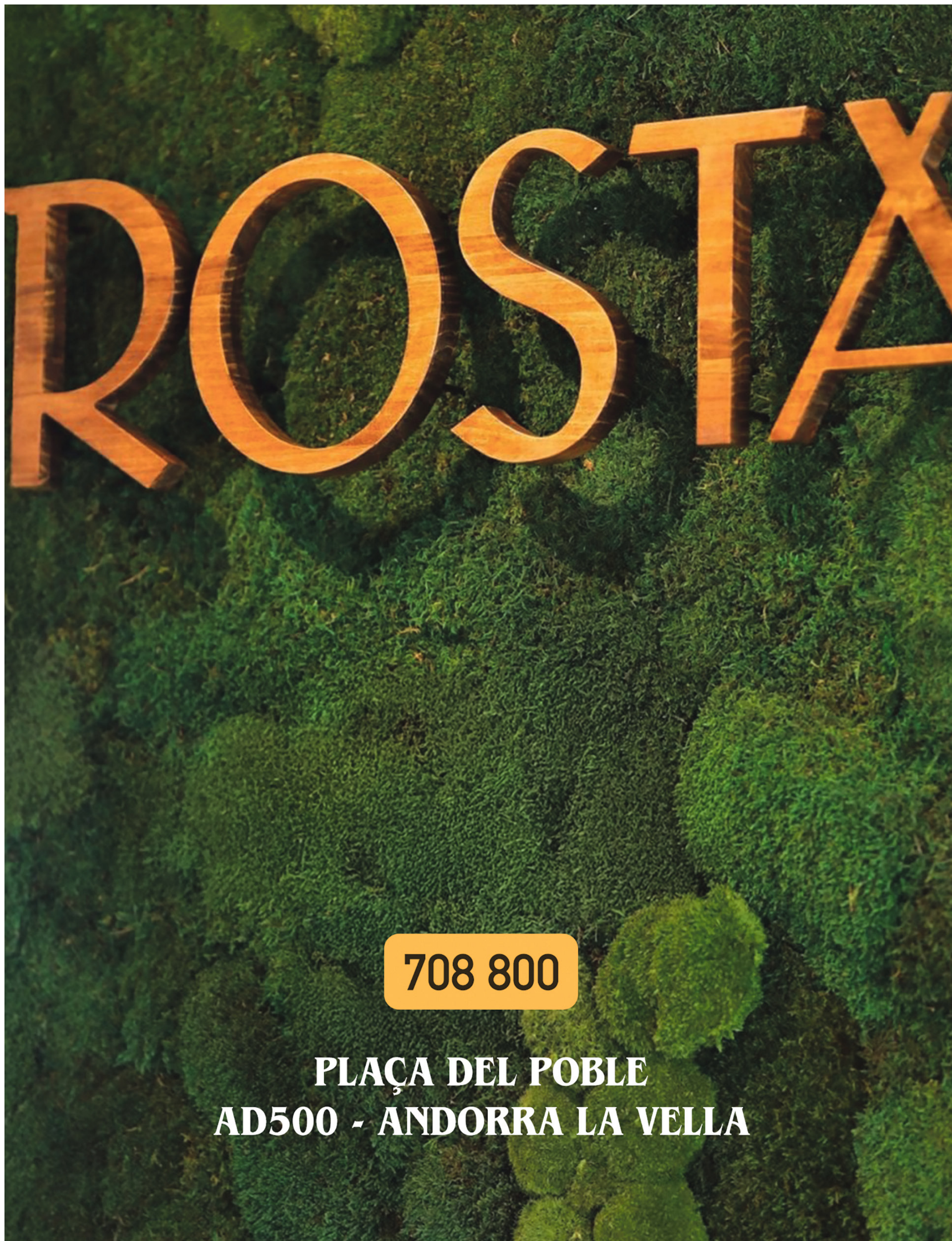
Dos dies més tard, i no estant d'acord amb la multa, el conduc-

tor va presentar un escrit d'allegacions en què qüestiona la manca de concreció de la denúncia. Els motius? Considerava que el butlletí policial es limitava a indicar la infracció atribuïda, sense especificar quina maniobra havia efectuat, si havia accelerat innecessàriament o en quines circumstàncies s'havien produït els sorolls pertinents. Això no seria tot, ja que va anar inclús més enllà i va afirmar que disposava d'un enregistrament de la intervenció i que dues persones l'acompanyaven en el moment dels fets. En el mateix escrit, també va sol·licitar una còpia íntegra de l'expedient que, sota el seu parer, justificués la denúncia policial.

Tot aquest embolic no va tro-

bar resposta fins el 24 de juny, quan des del Departament de Policia es van desestimar les alegacions i es va confirmar la sanció. Els motius, en aquest cas, van ser que la denúncia sí que contenia una descripció dels fets prou clara perquè el conductor pogués defensar-se i descartava que s'hagués produït una situació d'indefensió. A més, també recordaven que la constatació directa dels agents gaudeix de presumpció de veracitat i que, en aquesta mena d'infraccions, no és necessari disposar d'un mesurament acústic per acreditar els sorolls qualificats com molestos. Una resolució, doncs, que podria servir per donar per tancat l'afer, però no va ser el cas. ●

ARXIU

CRÍTQUES A L'EXECUTIU

La capital se suma a Escaldes i no descarta acudir al Constitucional

MARVIN ARQUÍÑIGO

Retreu a Govern que «s'ha tirat pel recte» amb la llei d'habitatge

ALEX MONTERO CARRER
ANDORRA LA VELLA

La cònsol menor d'Andorra la Vella, Olalla Losada, no ha tancat la porta a portar al Tribunal Constitucional la nova llei d'habitatge, després que la cònsol major d'Escaldes-Engordany, Rosa Gili, hagi qüestionat la constitucionalitat del text per una possible invasió de les competències comunals. Així, i en ser qüestionada per la posició de la capital davant la iniciativa legislativa, Losada ha assegurat que «dir ara si és constitucional o no, no ho sabem. Estem treballant perquè a nivell jurídic ens diguin si això té recorregut o no i, a partir d'aquí, decidirem què hem de fer». «Aquí, si em permeteu l'expressió, s'ha tirat pel recte», ha etzibat la mandatària, qui ha sigut especialment crítica amb el procediment seguit per l'Executiu a l'hora de presentar la normativa.

En aquest sentit, Losada ha explicat que, habitualment, els comuns i l'ens governamental treballen conjuntament les qüestions que afecten les dues administracions, considerant que, en aquesta ocasió, no s'ha donat de la mateixa manera: «Moltes altres coses, els comuns treballen plegats amb Govern i arribem a acords conjunts», ha exposat, incidint en la necessitat de coordinar les actuacions per evitar duplicitats. I és que, segons ha defensat, «treballar per l'habitatge està bé, però ho hem de fer d'una manera que sumem esforços i no que uns amb els altres dupliquem maneres de fer o dupliquem ac-

La cònsol menor, Olalla Losada, en una roda de premsa anterior.

Olalla Losada

CÒNSOL MENOR DE LA CAPITAL

«Treballar per l'habitatge està bé, però ho hem de fer d'una manera que sumem esforços i no que dupliquem accions»

cions». Una discrepància que també es 'trasllada' als terminis, ja que, tot i que el comú va rebre el primer esborrany de la llei el 31 de juliol, per part de la ministra Conxita Marsol, no es va establir en cap moment una data límit per presentar les

aportacions.

Ara, els hi quedaria la possibilitat d'introduir esmenes durant la tramitació parlamentària, tot i que Losada lamenta que s'hagi d'arribar a aquest punt sense haver consensuat prèviament el contingut de la normativa. «La via d'esmena la tenim perquè la llei això permet i està molt bé, però almenys al Comú d'Andorra la Vella una manera que ens agrada treballar és treballar plegats i arribar a consensos abans de res d'arribar a fer esmenes», ha remarcat la cònsol, tot insistint que «ens podríem haver assegut en una taula i dir: pel Comú d'Andorra la Vella podem afegir això, per l'altre podem afegir l'altre, i treure la llei amb tothom d'acord. Hauria sigut més fàcil que ara haver de fer esmenes

d'una llei que, si l'haguéssim treballat plegats, ho hauríem fet».

«Nosaltres el que tenim molt clar és que l'objectiu que el Govern vol assolir amb aquesta proposició el compartim totalment», ha reiterat Losada malgrat les crítiques, recordant que la corporació comunal ja participa en iniciatives conjuntes com l'edifici de Borda Nova. En aquest sentit, ha remarcat també que «l'habitatge és un problema de tothom i, per tant, ens hi sumem com a comú a treballar», alhora que ha defensat que la coordinació entre administracions ha de permetre ampliar l'abast de les actuacions. ●

WWW.
ampliació al web

EL TEU ÈXIT
ONLINE ESTÀ A UN SOL CLICK

La teva Pàgina web

perfecta amb nosaltres!

 Parlem ara!

**Disseny web
personalitzat**

**Optimització
SEO**

**Disseny
Responsive**

**Manteniment i
Actualitzacions**

+376 849 489

@Vangoand

 hola@vangoandorra.com

 www.vangoandorra.com

ACTUACIONS POLICIALS

Una compravenda de cocaïna destapa un punt de venda a un pis

Al domicili es van trobar 13,2 grams més de la mateixa substància i 14,5 de marihuana

P.F.Q.
ESCALDES - ENGORDANY

La Policia va detenir, dimecres al vespre a Andorra la Vella, dos homes de 24 i 26 anys com a presumptes autors de delictes contra la salut pública, un com a sospitós de tràfic de drogues i, l'altre, per consum i possessió. Les detencions s'han efectuat en el marc d'una investigació que duïen a terme des de feia unes setmanes els especialistes del Grup de Delictes contra la Salut Pública de l'Àrea de Policia Judicial i Investigació Criminal, segons informa el cos.

En l'operatiu desplegat, els experts van comprovar una sèrie de moviments sospitosos que van permetre confirmar un possible tràfic d'estupefaents. Després d'una de les

transaccions, es va procedir al control, primer, del comprador, a qui es va trobar en possessió d'un gram de cocaïna. A partir d'aquí, es va arrestar al presumpte traficant, qui en el moment de la detenció duïa a sobre 0,5 grams de la mateixa substància.

A continuació, es va escorcollar el seu domicili, on es van localitzar 13,2 grams més de cocaïna, 14,5 grams de marihuana preparats per a la venda, diverses bàscules de precisió, bosses per elaborar les dosis i un producte que s'utilitzaria per barrejar amb la cocaïna abans de distribuir-la. El presumpte traficant, qui ja tenia diversos antecedents relacionats amb delictes contra la salut pública, hauria fet servir el seu pis per traficar. ●

POLICIA D'ANDORRA

La droga trobada.

SUCCESSOS

Un comerç del Tarter pateix un robatori amb força valorat en 10.000 euros

Ilegeix la notícia completa aquí

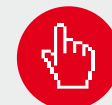

MARVIN ARQUÍÑIGO

CARBURANTS

La importació repunta, però acumula una caiguda des de principi d'any

Ilegeix la notícia completa aquí

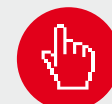

MARVIN ARQUÍÑIGO

'FEDA I TU'

FEDA estrena una nova 'app' per consultar el consum energètic

Ilegeix la notícia completa aquí

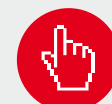

FEDA

CONVIVÈNCIA ESCOLAR

El curs passat va haver un total de 14 casos d'assetjament escolar

Ilegeix la notícia completa aquí

MARVIN ARQUÍÑIGO

La Saladilla Beach Club
HOTEL

Carretera Barahona, Paraiso

+1 (809) 663-2429

lasaladilla 17

beachclubsaladilla@gmail.com

REPÚBLICA DOMINICANA

DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL

La salut mental 'deixa' 5.100 persones ateses al SAAS en un any

Mas destaca que la psicologia ambulatoria ha atès també 5.100 persones des de l'any 2023

SERGI GIL BOSCH
ANDORRA LA VELLA

El Servei de Salut Mental i Addiccions del SAAS ha atès unes 5.100 persones durant el darrer any, en un context d'augment sostingut de la demanda assistencial entre menors i adults amb problemes de salut mental i persones amb addiccions. Així ho ha explicat aquest dijous el cap del servei, Joan Soler, coincidint amb la commemoració del Dia Mundial de la Salut Mental, celebrada al pavelló Joan Alay amb una jornada que ha reunit usuaris, professionals i associacions al voltant d'un partit de bàsquet. «El que sí que veiem és que hi ha un augment de pressió substancial. Any rere any, una mica, van pujant els casos. Però no és una cosa aïllada a Andorra», ha advertit Soler, qui ha assegurat que

aquesta situació també s'observa internacionalment, tal com ha pogut constatar durant la seva participació en el Congrés Mundial de Psiquiatria.

La xifra de persones ateses s'ha pogut concretar gràcies a la implantació d'un nou sistema digital de registre, desenvolupat conjuntament pels professionals de salut mental i el departament d'informàtica de l'hospital, que permet disposar d'informació més precisa sobre l'activitat del servei. «El que hem fet és un nou registre de dades i el que ara podem dir, després d'un any que ho hem implantat, aquesta digitalització de dades, és que hem vist 5.100 persones en el darrer any», ha detallat Soler. ●

WWW.
ampliació al web

SGFA / JAVILADOT

Jugadors que han participat en el partit que s'ha celebrat en el Dia Mundial de la Salut Mental.

SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I REDUCCIÓ DE RISCOS

COMÚ D'ANDORRA LA VELLA / TONY LARA

Olalla Losada i Eva Tenorio, aquest dijous durant la presentació.

Projecte Vida detecta 10 joves amb afers vinculats a 'criptos'

Tenorio adverteix que «acaba sent una addicció com el joc, però molt invisibilitzada»

ALEX MONTERO CARRER
ANDORRA LA VELLA

«Aquest any hem trobat 10 nois amb problemes vinculats a les criptomonedes i, a més, és el mateix perfil: nois joves, de màxim 31 anys». Així ho ha advertit aquest dijous la secretària executiva de Projecte Vida, Eva Tenorio, durant la presentació del cinquè Cicle de sensibilització, prevenció i reducció de riscos al Principat, una iniciativa impulsada amb el Comú d'Andorra la Vella i que enguany posa el focus en les addiccions vinculades a les inversions digitals, la perspectiva de gènere i les conseqüències de la violència sexual. Sobre les primeres, Tenorio ha alertat que «és molt insidiós perquè acaba sent

una addicció com el joc, però molt invisibilitzada, perquè ells pensen que estan invertint», tot remarquant que la preocupació es limita sobretot a la manera com es presenten als joves, sovint amb missatges que prometen beneficis ràpids. «En un temps i un futur tan incerts, veure titulars de fer-se ric sense treballar o fer-se diners fàcils són molt atractius i molt perillosos», ha remarcat la secretària executiva de Projecte Vida, qui ha precisat que la manca d'informació i d'educació financera pot incrementar la vulnerabilitat davant d'aquestes propostes. De fet, ha precisat que, entre els deu casos detectats, encara no hi ha cap dona, tot i que és precisament el perfil de les dones el que més ha canviat, ja que han passat de contactar majoritàriament amb l'associació per problemes d'addicció dels seus familiars a fer-ho per situacions que pateixen elles mateixes. ●

WWW.
ampliació al web

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Jaime
Mesas
Pàg 3

**Consultori
fiscal**

França: Preguntes i respostes que marcaran l'evolució en la seva prima de risc

Àlex Fusté

@AlexfusteAlex

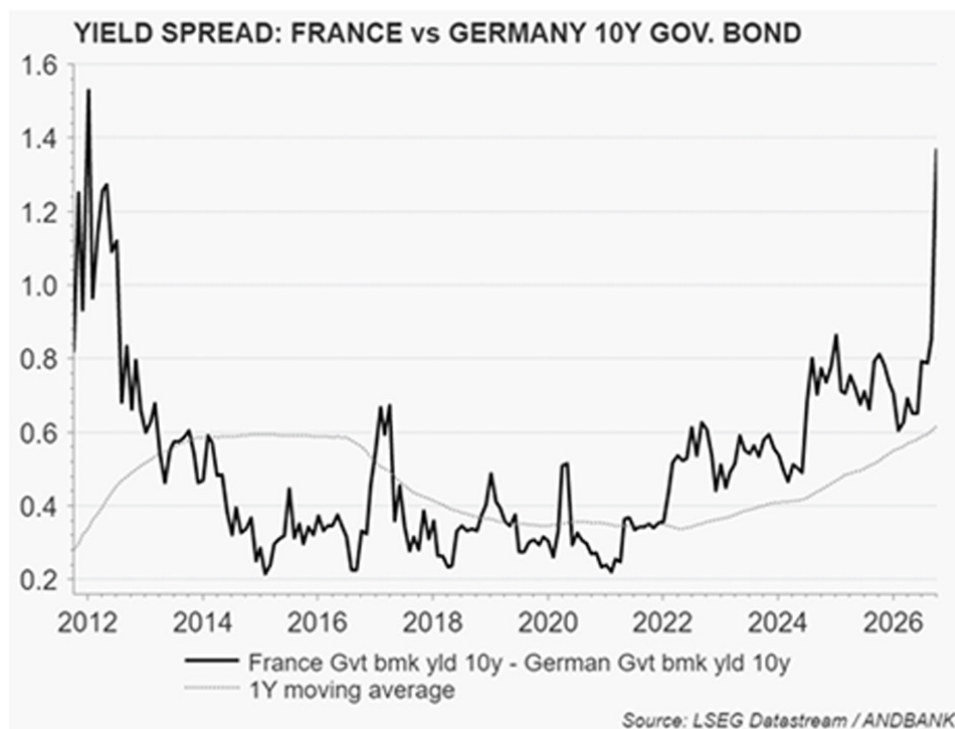
Independent Financial Advisors Andbank

La rellevància i el delicat d'aquest tema ens han portat a prendre'ns una mica més de temps per elaborar les nostres conclusions, a més del gran nombre de preguntes que ens fan arribar i que volem respondre. Sense més preàmbuls, abordem-les.

Pot la prima de risc francesa normalitzar-se per si sola?

No. El diferencial que França (respecte d'Alemanya) ha de pagar per finançar-se ha saltat 63pb en només dos mesos (entre agost i avui), i es va situar dilluns en 143 pb. Aquest «gap» no es veu des del «Whatever it takes» de Draghi. Recorden?

Inevitablement, la situació evoca records d'aquella crisi de l'EUR (potser per

això l'euro ha caigut des d'1.17 a 1.12 en el mateix període, això és, un -4,3%). És cert que després del 2012, la prima de França es va normalitzar i va cotitzar en 20 pb durant el període 2015-2021, però tots sabem que es va haver de produir un rescat general per a això. Per tant, no caiguem en el parany de l'«això s'arregla només». La pregunta que tots ens hauríem de fer és una altra: Fins on pot arribar la prima de França abans d'activar els mecanismes d'assistència?

Això no és com 2012, on el risc afectava diversos països de la perifèria. Això ens ha de tranquil·litzar?

Efectivament, una diferència notable (a la qual s'agarren els més optimistes) és que, en aquells dies, l'epicentre de la crisi eren els països perifèrics, amb risc real de fallida, més notablement Grècia, la prima de risc de la qual es va disparar a 3.500 punts. Parlàvem doncs de possibilitat real de falli-

Passa a la pàgina següent

Pàg 4

El preu del lloguer torna a superar els 3.000 euros de mitjana mentre l'oferta cau fins als 87 immobles disponibles

Segons l'informe de Pisos.ad, el preu mitjà creix fins als 3.050 euros durant el tercer trimestre i Canillo encapçala el cost per metre quadrat

Pàg 4

Els preus dels pisos de la Font de Ferro, d'entre 45 i 50 metres quadrats, oscil·len entre els 435 i els 474 euros mensuals

L'INH obre la convocatòria per adjudicar 10 habitatges, un dels quals adaptat, mentre l'edifici es troba en procés d'instal·lació d'un ascensor

**Dipòsit al
3% anual
a 3 anys**

Ara és el moment! Inverteixi en un **dipòsit amb la rendibilitat més alta.** Una inversió amb la seguretat i la **confiança d'Andbank.**

ANDBANK /
Private Bankers

Dipòsit al 3 % TAE a 3 anys. Inversió mínima de 50.000 euros. Possibilitat de cancel·lació del dipòsit en qualsevol moment. Si es cancel·la abans del termini de 3 anys, l'interès remunerat serà d'un 1,5 % TAE. Contractació disponible fins al **31/12/2026.**

Per a més informació, consulti al seu gestor habitual o a qualsevol oficina d'Andbank.

andbank.com

Ve de la pàgina anterior

da imminent, i d'altres països. Avui ni parlem de fallida imminent, ni estem parlant de països perifèrics. No crec que hàgim de fer una comparació directa amb 2012. Això és bo. Però compte. Que l'epicentre d'una possible crisi de deute a Europa no sigui Grècia, si no França, no sé fins a quin punt la fa més perillosa avui. Això és com algú que s'infecta d'un virus. La preocupació ha d'anar d'acord amb la perillositat potencial d'aquest virus, que al seu torn tindrà a veure amb el cost de la vacuna per a neutralitzar el virus. Com més poderós, més costosa la vacuna. D'acord amb aquesta metàfora, la vacuna per a neutralitzar el risc que suposava el virus Grècia no té res a veure amb la vacuna per a neutralitzar el risc del virus França. La vacuna per a aquest últim, em pareix, és infinitament més costosa; el que fa que la situació, sense ser comparable, sigui potencialment més perillosa avui que l'any 2012.

A diferència de 2012, avui existeixen mecanismes d'assistència Estem més ben protegits ara que llavors?

El 2012, les primes de risc se'n van anar a l'estratosfera perquè no existia un prestador d'última instància per a actuar i prevenir una fallida. Avui sí que existeixen uns suports d'urgència («backstops») en forma de fons específics de suport a països: el European Stability Mechanism (fons de rescat que concedeix assistència financera als estats, però sota condicionalitat), o TPI del (Transmission Protection Instrument) pel qual el BCE compra deute d'un país si considera que un augment injustificat del seu cost de finançament està perjudicant la transmissió de política monetària. De nou. Compte amb pensar que l'existència d'aquests mecanismes d'assistència fa que una crisi de deute hagi de ser ara menys violenta. Primer: l'activació d'aquests de mecanismes de rescat no és gens fàcil. L'ESM aquest creat pels països de l'eurozona i les decisions d'assistència les prenen els ministres de finances per unanimitat; i és difícil veure unanimitat per a rescatar a un govern que el fa tot mal. Segon: aquests mecanismes comporten condicions, en general en forma de disciplina fiscal, però aquestes condicions no són acceptades per molts segments de la societat —el que dificulta la seva activació—. Per tant, no cal donar per descomptat que l'existència d'aquests mecanismes d'assistència rebaixa, per si sol, el risc d'una crisi de deute en la zona euro.

Per quina altra raó podria ser més perillosa la tensió actual que el 2012?

Hi ha una altra diferència notable amb el 2012, que fa que, en aquesta ocasió, la situació pugui ser potencialment més perillosa: el salt en la prima de risc de França en 2012 es va iniciar en un context en què la TIR del bo de França (i la resta) venia caient. Avui, en canvi, la TIR del bo de França (i molts altres) ve pujant. Això és més perillós, perquè situa a França a la frontera dels rendiments europeus, en un context de majors dificultats per a les seves finances públiques, la qual cosa pot accelerar qualsevol desenllaç en un mercat que està a flor de pell. Com a inversor, prenc decisions en un entorn d'incertesa. Em resulta útil ordenar aquesta incertesa amb la matriu de Rumsfeld, on cada cel·la descriu un entorn possible, i segons sigui l'entorn, tom més risc o soc més caut. Recordin els entorns possibles: En un primer entorn vivim en un món que reuneix el que coneixem i compremem. En un altre entorn conflueix el que coneixem, però no hem identificat. En un altre, la qual cosa sabem, però no reconeixem. I en un quart entorn conflueix el que ni coneixem ni sabem

que ignorem; sens dubte, terreny fèrtil per als cignes negres. Crec que els nervis a flor de pell en el mercat descriuen millor aquest últim entorn. Potser això em fa ser més caut respecte a aquesta qüestió.

Els grans bancs no semblen preocupats amb França. Afirment que té marge per a actuar. És aquesta visió correcta?

Sí. França té marge de maniobra per a revertir la situació i evitar mals majors en el seu mercat de deute. Però aquest marge de maniobra requereix d'una acció urgent per part del govern i de l'Assemblea Nacional de França en termes d'ajust fiscal —cosa difícil—. Els antecedents no van en la línia d'aquesta «calma» de la gran banca: el Govern ja ha presentat aquest 1 octubre el projecte de llei de finances (Projet de loi de finances, PLF) i l'Assemblea Nacional discutirà el projecte fins al 16 de novembre, deixant el vot sobre el conjunt del pressupost per al 17 de novembre. Les possibilitats que s'aprovi són baixes: l'oposició no ho secunda tal com està presentat, l'esquerra amenaça amb censurar-ho, el Partit Socialista demana canvis i el RN manté el seu rebuig ara com ara. Llavors, on queda el marge de maniobra del govern per a calmar el mercat, tal com sosté la gran banca? Davant el rebuig de l'Assemblea al pressupost, el primer ministre Sebastien Lecornu haurà de recórrer a l'article 49.3 (o el 47.3), que li permetrà aprovar el text sense votació; el que ens portarà molt probablement a una moció de censura —i les consegüents ampliacions addicionals en el spread del bo davant la mera possibilitat d'una caiguda del govern—.

Pot sobreviure a la moció de censura, passar el pressupost per decret, i així calmar el mercat?

Sí a la primera part de la pregunta. No ho crec a l'última part. Com ocorregué en 2016, on el pressupost va sortir fent ús de l'article 49.3 (aprovat sense vots), la qual cosa va desencadenar una moció de censura, però aquesta no va prosperar, diria que veurem ara el mateix guió. Calmarà això al mercat? No. De fet, crec que tot aquest mecanisme generarà molt soroll dolent, probablement amb ampliació addicional de spreads, si bé al final s'estabilitzarà, però temo que ho farà en un nivell estructural més alt. Perillós.

Per què el pressupost, encara que sigui per decret, no ha de calmar el mercat?

Als factors ja esmentats se suma un punt de partida desfavorable: el deute brut francès aconsegueix el 121% del PIB i el seu cost financer creix més de pressa que l'economia. El deute augmenta entorn del 4% anual i la despesa en interessos, prop del 6%, enfront d'un creixement del PIB del 0,5% en termes reals i del 2,5%-3,5% en termes nominal, segons la inflació. Aquesta dinàmica, juntament amb la incertesa política entorn del pressupost, apunta a una extensió gradual de la prima de risc.

Com a contrapès a favor, el deute net se situa en el 78% del PIB i s'ha mantingut relativament estable des de 2016. És una dada tranquil·litzadora, encara que no altera per si sol el diagnòstic.

La meva impressió és que, fins i tot amb un pressupost aprovat, el deute continuarà augmentant gradualment. El pressupost de 2026 no va aconseguir contenir-la, i el que ara es debat tampoc ho farà —planteja un dèficit del 5%, però els organismes ja han advertit d'un elevat risc de desviació—. L'observat fins ara defineix a un Govern molt sensible a la reacció social i poc disposat a enfrontar a «el carrer». Així que, a partir de tot això: pressupost fràgil, creixement esperat, pressió del carrer, etc. França estarà en una posició fiscal més feble dins d'un any.

Per això, la tendència de fons de la prima de risc continuaria sent alcista: amb mínims i màxims cada vegada més elevats, oscil·lant entre ells.

Quin driver pot revertir la trajectòria en la prima de França, si el govern no actua?

Només podríem sostenir la situació fiscal francesa, sense deteriorar la prima de risc, si el BCE aconseguís reduir la rendibilitat nominal del seu deute fins al 2%, com va ocórrer amb Itàlia. Però el context ha canviat. Llavors, l'excés global d'estalvi facilitava contenir les rendibilitats; avui aquest excés d'estalvi global ve reduint-se des de 2022, per la qual cosa una intervenció d'aquesta magnitud en el mercat de deute podria exigir un esforç molt major.

França recorrerà als mecanismes d'assistència sol quan la pressió del mercat sigui extrema?

Probablement. El Govern evitarà demanar assistència mentre pugui. Tant per la resistència de la resta de països (que hauran d'assumir el cost) això suscitaria, com per la condicionalitat que implicaria: complir amb el Fiscal Framework de la UE —rebutjada per sectors de la política francesa—. Durant aquest interím, i sense un canvi de rumb creïble, França prolongarà la trajectòria dels últims anys, que ha contribuït a la tensió actual. En resum. L'existència dels mecanismes de suport no garanteix que la prima de risc deixi de pujar: podrien activar-se, això sí, només quan la pressió aconseguís nivells perillosos.

Quines implicacions tindria activar els mecanismes d'assistència?

Si França arribés a recórrer a aquests programes, res resultaria gratis per a l'inversor en euros. Si el BCE es posés a la feina i comencés a comprar deute francès per situar la TIR al 2%, el primer que ocorreria és que les tenidors estrangers de paper francès li ho vendrien al BCE, i si no, ho col·locarien en mercat. És molt probable que no només venguin les seves carteres de bons francesos; també els seus bons d'Alemanya, Itàlia, Holanda, Espanya; i la pressió podria estendre's a altres mercats sobirans europeus. Per què? Perquè la contrapartida d'una actuació de rescat a França per part del BCE està en l'euro. Amb aquestes decisions no sabria dir-los exactament cap on es dirigiria l'euro, però temo que a reconquerir les baixes cotes del passat.

Quins escenaris s'obren i quina probabilitat assignem a cadascun?

Identifico tres possibles escenaris:

1-Millora substancial de la prima de risc. Si el Govern aconsegueix contenir la protesta social i canalitzar les finances públiques cap a una trajectòria sostenible, la prima francesa podria reduir-se amb força. No serà fàcil. Assignaria a aquest escenari una probabilitat inferior al 10%.

2. Revaloració gradual a l'alça de la prima de risc. Els inversors aniran valorant el llinar on s'activarien els mecanismes de suport financer. En aquest càlcul, la prima francesa continuaria ampliant-se gradualment fins a aproximar-se a aquest llinar, que probablement se situa bastant per sobre del nivell actual. Probabilitat assignada: 80%.

3. Escalada abrupta de la prima de risc: Això només tindria lloc si l'Assemblea Nacional mostrés signes de rebuig frontal al marc fiscal de la UE i a la condicionalitat per a l'assistència, la qual cosa eliminaria tota visibilitat d'activació del mecanisme. Probabilitat: 10%.

Pot haver-hi contagi a altres bons de govern de la zona euro?

No necessàriament. Hem de mirar a França com un risc idiosincràtic, i no el reflex de la pujada global de les rendibilitats.

Si bé la venda de bons de França coincideix amb una venda global de bons, França ha ampliat el doble que Itàlia, Bèlgica o Grècia. Significa que només la meitat de la deterioració francesa és atribuïble a aquesta tensió generalitzada. L'altra meitat és atribuïble a factors específics de França. Tenim un problema específic intern, del qual no veig cap solució específica interna.

La història també ens ensenya que no necessàriament ha d'haver-hi contagi. Segons el precedent italià, aquella ampliació de 2018 no va conduir a un repunt generalitzat dels diferencials sobirans en altres països. En aquells dies, la majoria dels diferencials es va mantenir contingut entre 30-70pb; amb Itàlia en 300pb!

D'altra banda, Itàlia mostra avui recurrentment superàvits primaris i gaudeix d'estabilitat política (inusual però cert). Grècia, per part seva, creix amb solidesa, al 2% yoy. Tot això fa que el contagi sigui improbable. I la veritat és que no hi ha contagi fins al moment. Això es veu en la jerarquia lineal i ordenada entre ràting i TIR a Europa. Tots els bons sobirans segueixen el patró raonable en la seva relació ràting-prima de risc, però es trenca per al cas de França —per a la qual el mercat assigna ara un ràting implícit de BBB-, i no de AA- com indica el seu ràting actual. Per això cal tractar a França com un factor idiosincràtic. No com el detonant d'una nova crisi de l'euro. Això és bo.

La gran pregunta. En aquesta deterioració gradual, fins on pot arribar la prima de França?

Tot l'observat ha coincidit amb una novetat important: el desgast de l'opció centrista (Eduard Philippe) de cara a les presidencials de 2027. Eduard Philippe -ex PM- va mostrar el seu compromís amb el paper central i estabilitzador de França en el nucli de la UE. Aquest doble rol s'està perdent i, sense ell, augmenta la incertesa sobre quan, i baix que condicions el BCE podria desplegar la seva artilleria d'ajuda. Per què? Perquè no hi ha sintonia entre buròcrates de Brussel·les i del BCE, i els populismes interns de França. A Itàlia, quan es va formar la coalició M5S i La Lliga (tots dos populistes), va suscitar seriosos dubtes sobre la disposició de Roma a complir amb la condicionalitat i disciplina fiscal exigida per la UE. Això va portar la prima de risc d'Itàlia a saltar des dels 150pb als 300pb, nivell en el qual es va mantenir per un llarg any. Suggereix això que la prima de risc de França pot dirigir-se a 300 pb? Els deixaré a vostès respondre a aquesta pregunta. Només han de mirar a si França rebutja la condicionalitat o no.

Alguna cosa que estigui ajudant? Sí, la macro està ajudant.

Des de juliol les dades en l'eurozona han superat les expectatives i els indicadors avancen una certa bonança econòmica.

Visió a llarg termini

Els analistes de mercat, i que escriuen elegantment des de la gran banca, solen ser prudents en plantejar escenaris molt allunyats de les cotitzacions actuals. Si la prima francesa ronda els 140 punts bàsics, pocs anticiparan que pugui aconseguir els 300, encara que Itàlia arribés a aquests nivells. És cert: França no és Itàlia. Jo, en canvi, haig de preguntar: fins a quin punt són comparables els seus riscos?

Un gran banc estatunidenc sosté avui que el deute francès està barata, basant-se en els seus models de risc sobirà i en què, després d'anteriors episodis de tensió política, la prima va acabar normalitzant-se.

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

Però cal preguntar-se si aquesta normalització hauria estat possible sense la intervenció del BCE. I cal preguntar-se també si aquesta és una hipòtesi valguda en un entorn de competència molt més intensa pel capital. Els qui som una mica més francòfons, bé sigui perquè tenim a aquest país a 10 km, la qual cosa fa que siguem tendents a aprofitar els caps de setmana per a passejar allí, o a passar innumbrables vacances, o pel simple fet visitem als fills que estudien a Tolosa, Montpelier o Perpinyà. Tot això fa que on viu, el pes de la política francesa en les nostres converses quotidianes alimenti una percepció menys complaent. Expressi-

ons com «no té remei» o «més del mateix des de fa 50 anys» reflecteixen un enfocament distint al del mercat. I des d'aquesta perspectiva, tret que es produeixi un canvi profund en la gestió pública, un tendeix a pensar que la deterioració continuarà. Això sí, gradualment.

Això no significa que la prima ja no pugui baixar des dels nivells actuals? En absolut. Pot fer-ho. De fet, així ho crec, però no necessàriament tornar als mínims de 2015-2019, afavorits pel QE del BCE. El meu escenari, com vaig esmentar abans, és el d'una tendència amb mínims cada vegada més alts i també màxims més alts, dins d'una tendència de fons alcista.

De manera irònica, i si em permeten

aquesta llicència, el problema de França és pertànyer a l'eurozona. El mercat de deute francès està denominat en una moneda que el govern francès no pot emetre. Per a països acostumats a resoldre els seus pecats fiscals per la via de la devaluació, ficar-se en l'euro resulta en un parany mortal sinó estan disposats a canviar el seu règim de gestió pública. I si no ho fan, i segueixen com si tot pogués resoldre's amb devaluacions, o bé veurem un euro pels sòls, o bé veurem el dia en què el deute de França, i la moneda francesa tornaran al mercat.

Aquest debat transcendeix a França. En quina mesura està el projecte de l'Euro àrea en joc?

França ha de salvar-se a si mateixa. No hi

ha una altra. El BCE no pot intervenir per a contenir el cost de finançament sense assestar un cop a l'EUR, i amb això, a la resta de països de la zona euro. Per què, si ja es va fer? No és el mateix que tots els països comparteixin el cost d'un rescat quan tots el necessiten, que assumir-lo conjuntament per a assistir a un sol país. Aquí poden començar a tibar-se els límits polítics de la unió monetària. Com més retardi França una solució creïble, més difícil serà la disjuntiva per al BCE: donar suport al deute francès, amb el risc d'afeblir l'euro i el seu projecte, o deixar que el mercat pressioni el deute de França i preservar la moneda. La pregunta no és si veurem aquesta disjuntiva, sinó quan i en quines condicions.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Auditor i assessor comptable

Aquesta setmana compartim amb els lectors la consulta vinculant CV0376-2026, del 5 de juny del 2026, del Departament de Tributs i de Fronteres (d'ara endavant, DTF), en relació amb la tributació de l'atorgament d'escriptura pública de reconeixement de domini d'un bé immoble a favor d'una persona que no és resident en execució d'una sentència declarativa de propietat i, en particular, a la seva subjecció a l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària (d'ara endavant, IIEI) regulat per la Llei 3/2024, de l'1 de febrer.

La consultant és una persona física no resident a Andorra. L'any 1984, una societat va adquirir per ordre i compte seu unes unitats immobiliàries al Principat i la consultant en va satisfer íntegrament el preu, de manera que es va configurar una fidúcia «cum amico»: ella n'era la titular real i la societat, la titular formal. Al desembre del 2025 les parts van subscriure un contracte privat de reconeixement de domini i, arran de l'acció declarativa de domini exercida per la consultant, una sentència del 2026 la va declarar propietària i va condemnar la societat a atorgar l'escriptura pública de reconeixement, que es preveu formalitzar aquest mateix exercici.

La consultant demanava que el DTF confirmés la no-subjecció de l'operació a l'impost general indirecte (IGI) i a l'impost sobre societats (IS), en seu de la societat, i a l'IIEI, en seu seva, atesa la naturalesa estrictament declarativa d'una escriptura que es limitaria a fer coincidir la titularitat legal amb una titularitat real existent des del 1984.

Al seu parer, no hi ha lliurament de béns ni contraprestació als efectes de l'article 4 de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'IGI, perquè el pagament del preu i el desplaçament material es van produir el 1984; no hi ha cap adquisició nova ni inversió en sentit econòmic que integri el fet generador de l'article 3 de la Llei 3/2024; i la societat, mera titular formal, no obté cap renda als efectes de l'article 4 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'IS, ni ha d'efectuar el pagament a compte de l'article 45 bis. Invocava, a més, la consulta CV0188-2020, del 24 de setembre del 2020, en què, segons la consultant, el DTF va considerar que la restitució

de la titularitat formal derivada d'una sentència ferma en el marc d'una fidúcia no constitueix una transmissió patrimonial.

D'entrada, el DTF delimita l'abast de la resposta. Amb remissió als articles 64 i 65 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, constata que les obligacions de l'IGI i de l'IS recaurien sobre la societat, i que la consultant no està legitimada per formular consultes sobre obligacions tributàries d'un tercer. La resposta es limita, doncs, a l'IIEI, i les qüestions sobre l'IGI i l'IS resten sense resposta.

Sobre l'IIEI, el DTF repassa la naturalesa indirecta de l'impost (article 2), el fet generador vinculat a la inversió estrangera destinada a l'adquisició d'immobles o d'altres drets reals (article 3), la condició d'obligat tributari de les persones físiques no residents (article 5.1, lletra a) i la meritació en el moment de la formalització de la inversió davant el fedatari públic (article 6.1). Sense entrar en l'argument de la naturalesa declarativa de l'escriptura ni en el precedent invocat, conclou que l'atorgament de

l'escriptura en execució de la sentència és una operació subjecta a l'impost, atès que el contracte esmentat a la sentència és posterior a l'entrada en vigor de l'impost, el 29 de febrer del 2024, que la consultant no és resident fiscal i que l'impost es merita amb la formalització davant notari.

Tanmateix, el DTF recorda que l'apartat 2 de la disposició transitòria primera de la Llei 3/2024 declara no subjectes els titulars d'inversions estrangeres en immobles que acreditin fefaentment l'existència, abans del 5 de setembre del 2023, d'un acord de voluntats sobre la compravenda de l'imble amb una transacció econòmica associada i materialitzada abans d'aquesta data. Hi fa notar, a més, una incongruència documental: la sentència esmenta un contracte de reconeixement de domini del 7 de desembre del 2025 i el contracte que s'hi adjunta és del 7 de setembre del 2024. Totes dues dates són posteriors a l'entrada en vigor de l'impost, de manera que, amb la informació aportada, no s'acredita el compliment d'aquestes condicions, sens perjudici

que la consultant ho pugui fer amb posterioritat.

La consulta permet destacar els eixos següents: (i) la formalització preval sobre la titularitat real: a efectes de l'IIEI, la subjecció la determina la formalització de la inversió davant fedatari públic per part d'un no resident amb l'impost ja vigent, sense que el DTF doni pes a la fidúcia preexistent ni al caràcter declaratiu de la sentència, de manera que el pagament del preu el 1984 només pot operar a través del règim transitori; i (ii) legitimació i prova: la consulta vinculant només empara les obligacions pròpies de qui la formula, per la qual cosa els dubtes sobre l'IGI i l'IS els haurà de plantejar, si escau, la mateixa societat, i la no-subjecció transitòria exigeix acreditar de forma fefaent i coherent l'acord de voluntats i la transacció econòmica anteriors al 5 de setembre del 2023-en un cas com aquest, previsiblement, la relació fiduciària i el pagament del preu del 1984-, qüestions que aconsellen revisar la documentació disponible abans d'atorgar l'escriptura.

El preu del lloguer torna a superar els 3.000 euros de mitjana mentre l'oferta cau fins als 87 immobles disponibles

El mercat del lloguer tanca el tercer trimestre del 2026 amb una nova reducció de l'oferta disponible i un repunt dels preus anunciats. Entre l'1 de juliol i el 30 de setembre, Pisos.ad comptabilitza 87 pisos de lloguer, 30 menys que els 117 registrats durant el trimestre anterior, mentre que el preu mitjà passa dels 2.832,74 als 3.050,92 euros mensuals. La mediana també augmenta, en aquest cas dels 2.200 als 2.300 euros, i el preu mitjà per metre quadrat se situa en 27,85 euros, davant dels 26,94 euros del segon trimestre. Les dades procedeixen dels immobles publicats al portal per 24 immobiliàries del país.

La caiguda de l'oferta suposa una reducció de gairebé el 26% en només tres mesos i situa el nombre de pisos anunciats en el nivell més baix dels sis últims trimestres recollits en la comparativa. De fet, el segon trimestre del 2025 comptava amb 133 pisos disponibles; el tercer, amb 113; el quart, amb 107, la mateixa xifra que durant els primers tres mesos d'aquest any. Després del repunt fins als 117 del segon trimestre, l'oferta baixa ara fins als 87. En paral·lel, el preu

mitjà del metre quadrat assoleix els 27,85 euros, el valor més elevat de tota aquesta sèrie trimestral.

Canillo concentra l'oferta més nombrosa, amb 29 pisos de lloguer, per davant d'Andorra la Vella, amb 23, i Escaldes-Engordany, amb 20. A més distància se situa en la Massana, amb set; Encamp, amb sis, i Ordino, amb només dos. Andorra la Vella, per la seva banda, registra els habitatges amb una superfície mitjana més elevada, de 139,17 metres quadrats, seguida de la Massana, amb 121,57, i Escaldes-Engordany, amb 113,30.

La capital també presenta el lloguer mitjà més elevat, amb 3.319,57 euros mensuals, molt a prop de la Massana, amb 3.300 euros, i d'Escaldes-Engordany, amb 3.215. A l'altre extrem apareixen Ordino, amb 1.725 euros, i Encamp, amb 1.758,33 euros. La fotografia canvia quan es compara el cost per superfície: Canillo lidera el preu per metre quadrat amb 32,96 euros, seguit d'Escaldes-Engordany, amb 28,38, i la Massana, amb 27,14. Ordino registra el valor més baix, amb 23,31 euros per metre quadrat.

La tendència alcista també es manté en el mercat de compravenda, tot i que amb una oferta més àmplia. Pisos.ad recull 698 pisos en venda, amb un preu mitjà de 976.032,31 euros i 8.142,94 euros per metre quadrat. Aquest últim indicador continua avançant trimestre rere trimestre: era de 6.593,03 euros durant el segon trimestre del 2025 i ha anat escalant fins als 8.026,61 euros del trimestre anterior i els 8.142,94 actuals. La mediana del preu de venda se situa ara en 784.000 euros.

Escaldes-Engordany encapçala tant el preu mitjà dels pisos en venda, amb 1,29 milions d'euros, com el cost per metre quadrat, amb 9.814,23 euros. Ordino se situa a continuació, amb un preu mitjà d'1,24 milions i 7.978,29 euros per metre quadrat, mentre

que Andorra la Vella supera també el milió d'euros de mitjana. Encamp presenta els valors més baixos entre les parròquies analitzades, amb un preu mitjà de 521.192,92 euros i 6.029,98 euros per metre quadrat.

Pel que fa a les cases, el mercat del lloguer presenta una mostra molt més reduïda, de només 10 immobles, motiu pel qual les mitjanes s'han d'interpretar tenint en compte aquesta limitada oferta. El preu mitjà se situa en 6.620 euros mensuals i la mediana arriba als 7.000, mentre que en venda hi ha 204 cases disponibles, amb un preu mitjà de 2,97 milions d'euros. En aquest últim segment, el cost mitjà per metre quadrat continua augmentant i passa dels 5.763,34 euros del segon trimestre als 6.051,80 euros actuals.

Els preus dels pisos de la Font de Ferro, d'entre 45 i 50 metres quadrats, oscil·len entre els 435 i els 474 euros mensuals

L'Institut Nacional de l'Habitatge (INH) ha obert la convocatòria per adjudicar 10 pisos de la Font de Ferro, a Aixovall, un dels quals adaptat per a persones amb mobilitat reduïda. Els habitatges tenen superfícies d'entre 45,65 i 49,62 metres quadrats i uns preus que van dels 435,55 als 474,37 euros mensuals. En el cas del pis adaptat, la renda establerta és de 642,05 euros al mes.

Cal esmentar que els immobles han estat sotmesos a una reforma integral, es lliuraran pintats i sense mobiliari i les cuines disposaran únicament de vitroceràmica, forn i campana extractora. Actualment, l'edifici no té ascensor, tot i que l'INH assenyala que ja s'està instal·lant. La parcel·la compta també amb una plaça d'aparcament adaptada que, si escau, es destinarà a l'adjudicatari de l'habitatge de la planta baixa per 56,30 euros mensuals.

La renda que acabaran pagant els adjudicataris dependrà també de la seva capacitat econòmica. En concret, si el 30% dels ingressos de la unitat de convivència supera el preu assequible inicial, el lloguer s'incrementarà fins a aquest import, amb un màxim equivalent al preu de mercat reduït en un 25%.

Pel que fa al procés d'adjudicació, les persones que hagin manifestat la voluntat de participar-hi, però no resultin preseleccionades per la composició de la llar i la tipologia dels pisos disponibles, rebran una notificació desestimàtòria. A partir d'aleshores, disposaran de 10 dies per presentar alegacions, abans que el Ministeri d'Habitatge o, per delegació, l'INH resolgui sobre la seva inclusió.

BEÇ

Cuinem Andorra

**MICHELIN
2026**

Koldo Álvarez de Eulate

SELECCIONADOR NACIONAL DE FUTBOL

«El successor no dependrà de mi, però l'Eloy Casals ha fet una feina extraordinària»

POL FORCADA QUEVEDO
ENCAMP

Després de quatre partits en només 11 dies, Koldo Álvarez de Eulate fa balanç d'una finestra internacional que li deixa un regust agredolç, especialment per l'empat davant Gibraltar. El seleccionador nacional, qui acumula més de 16 anys al capdavant de la banqueta i és el tècnic en actiu més llonge d'una selecció europea, analitza l'evolució del combinat, les mancances que encara impedeixen transformar les bones actuacions en victòries i el futur d'una generació en la qual confia. Amb contracte fins a finals del 2027, reconeix que el final de la seva etapa «ha de passar més aviat que tard», tot i que deixa clar que els rècords personals li importen menys que els èxits de la selecció.

—Venen de quatre partits en 11 dies i gairebé 10.000 quilòmetres. Més enllà dels resultats, amb quina sensació acaba aquesta finestra?

—Bastant agredolça. Sobretot a nivell de resultats, i també de gols, perquè crec hem merescut més dels que hem fet i això ens hagués donat per més. Però tampoc sé per què. Vull dir, no sé què ens hagués donat si arribem a marcar abans aquí a casa el 2-0 [contra Malta] o si a Malta l'haguéssim empatat si ens hagués donat després per poder guanyar o igual hauríem perdut igual. Pe-

MARVIN ARQUÍÑIGO

rò sobretot em falten dos punts a Gibraltar [matx que acaba 0-0]. La resta entra en el que és un partit de futbol, amb un rival molt parell i en el qual pot passar qualsevol cosa. Però contra Gibraltar sí que em manquen els tres punts perquè crec que vam ser neta-ment superiors, principalment a la segona meitat, vam generar prou per marcar.

—És aquest el punt que li falta a la selecció per transformar aquests duels igualats en victòries?

—I més. Perquè tant el partit d'aquí a casa com allà [amb Malta], per exemple, jugadors importants d'ells marquen la diferència. Tenen un Irvin Cardona, ara a Segona Divisió francesa, o Teddy Teuma, qui ha jugat anys a Primera del país gal... Són ju-

gadors que demostrin aquesta qualitat perquè saben en quin moment han de posar-la, i a nosaltres crec que és el que ens falta ara mateix.

—Fa uns anys competir de tu a tu contra determinats combinats ja es considerava un èxit. Ara parlem que un empat amb Gibraltar ens deixa aquest regust de poc. Ha canviat l'exigència de la selecció?

—Va canviant, sí. Nosaltres som conscients que la Nations League és una competició en la qual hem de fer moltes més coses i resultats com aquest ens saben més greu per això.

—És aquesta la millor Andorra que ha entrenat en aquests 16 i llargs anys que porta al càrrec o n'hi ha hagut alguna de millor?

—He tingut seleccions de molta qualitat, sobretot a l'inici, però és cert que aquesta barreja moltes aptituds que considero que són molt bones per al futbol: molt descaro amb pilota, i això és boníssim, i s'ajunten molts jugadors entre ells i això ho notes al camp. [Als jugadors d'ara] els hem de donar una mica de paciència perquè tot arribi a construir-se com cal i sabent que petites errades es paguen molt car a aquest nivell. També que hem d'intentar saber on podem cometre-les i on no, i estem en aquest procés.

—Amb poques paraules, què manca per començar a guanyar amb més regularitat?

—A la Nations, intentar dominar una mica més les àrees, tant l'ofensiva com la defensiva. Tenir molta més cura a la nostra d'absolutament tot el que passa i ser una mica més resolutius o una mica més d'encert en la rival.

—A principis d'any va renovar fins a finals del 2027. Va signar pensant que podia ser l'últim contracte com a seleccionador?

—M'ho podies haver demanat també en les anteriors [riu]. Sí que tinc clar que està tot més a prop. És llei de vida i entenc que ha de passar més aviat que tard. ●

WWW.
ampliació al web

FRED A FORA

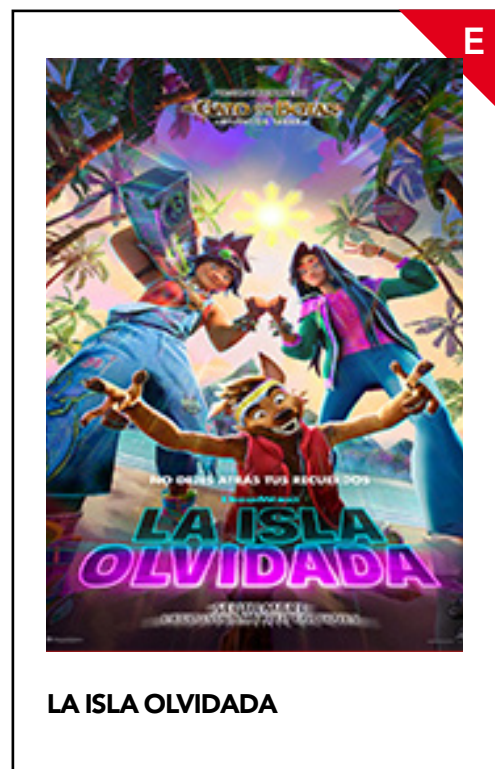
FOC A DINS.

**20% DE DESCOMPTA EN EL TEU ABONAMENT
+ SAMARRETA "TOT PER L'ADN" DE REGAL**

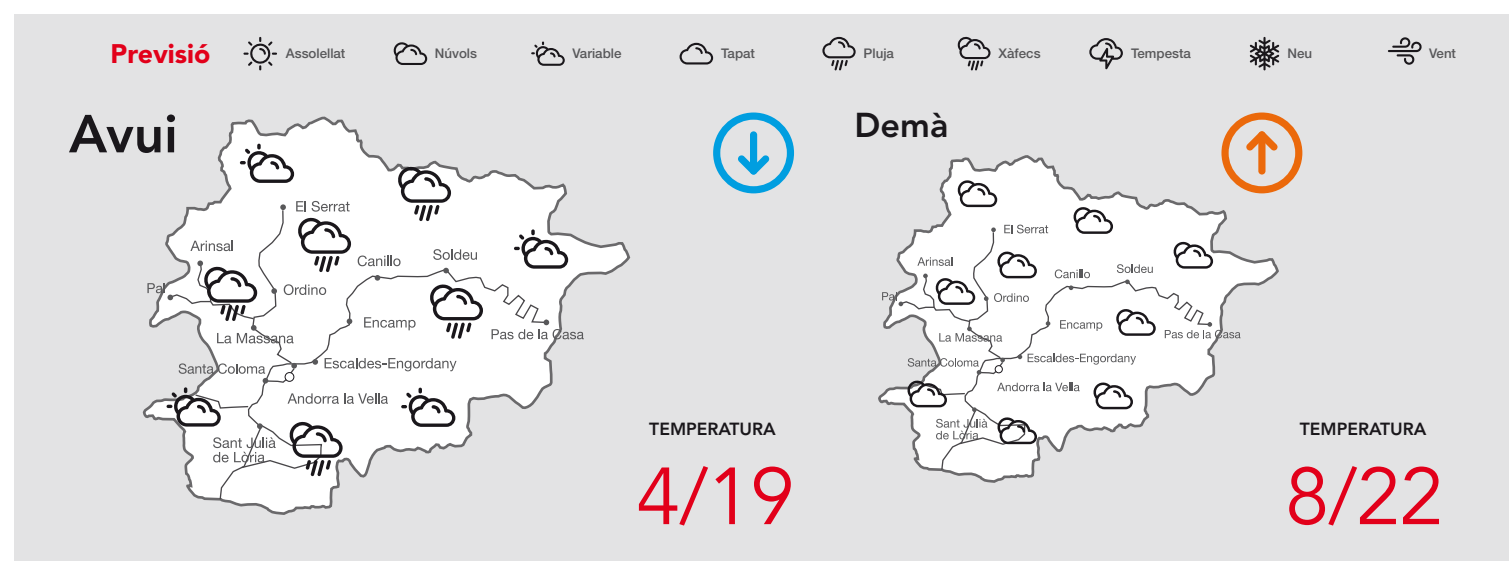
ABONA'T ARA

PROMOCIÓ VÀLIDA FINS AL 26 DE SETEMBRE · NOUS ABONATS · SAMARRETES FINS A EXHAURIR EXISTÈNCIES.

CARTELLERA DE CINEMA

ESTRENA
REPOSICIÓ

EL TEMPS

el Periòdic cerca **REDACTOR/A**Envia'ns el teu CV a rrhh@elperiodic.ad

PROGRAMACIÓ TV

12.00 El Trànsit

07:30
Club Piolet

08:00
Avui serà un bon dia

12:00
El trànsit

12:35
Al descobert

13:35
Horitzonts

13:45
Informatiu migdia

14:10
El temps migdia

14:15
Horitzonts

14:30
La Clau

15:00
La Companyia RNA

16:00
Informatiu migdia

16:55
El temps migdia

17:00
Informatiu migdia

17:25
El temps migdia

17:30
La gàbia del mico

18:00
Club Piolet

18:30
Informatiu France 24

19:00
Al descobert

19:45
El café de l'Avui serà un bon dia

20:35
Horitzonts

20:45
Informatiu vespre

21:10
El temps vespre

21:15
El camí de la vida

22:05
La Clau

SUDOKU

		3						7
6	2	7		9		4	5	
					8	6		
5	8						6	
3		4			6		8	
	6	9		8				5
	5					1	4	2
		1			7	5		6
		6	5	1				3

FÀCIL

NORMAL

DIFÍCIL

Solucions:

6	2	7	9	5	8	4	3	1
9	6	5	4	7	8	1	2	3
2	8	1	6	3	9	5	7	4
5	2	4	7	8	3	6	9	1
1	8	6	9	5	2	7	4	3
9	9	3	1	7	6	2	8	5
6	5	9	7	8	2	7	1	4
3	6	1	4	5	8	2	7	9
8	2	3	4	5	6	7	8	9

Fàcil:

6	5	2	1	5	2	8	7	9
9	6	7	4	6	5	3	2	1
3	1	2	9	4	8	6	5	7
7	4	9	6	9	3	5	1	2
5	2	9	7	1	7	4	6	3
1	6	6	5	2	7	7	9	8
8	6	1	3	5	6	2	7	9
7	3	5	4	7	8	2	1	6
5	8	1	7	4	3	6	5	2

Normal:

8	7	3	1	5	6	2	7	9
9	1	2	8	7	3	2	8	1
6	7	5	9	2	2	8	6	1
2	8	7	3	9	5	1	6	7
1	6	9	7	9	7	4	5	2
3	5	7	2	6	1	9	8	7
7	2	1	6	3	8	4	9	5
5	9	6	4	7	8	1	6	3
8	2	7	6	1	5	9	3	4

Difícil:

Transports

ANDRUS	BARCELONA	BARCELONA	BARCELONA
Estació	Av. Diagonal	Aeroport T2	Aeroport T1
04:00 h	07:00 h	07:15 h	07:30 h
06:00 h	09:00 h	09:15 h	09:30 h
08:00 h	11:00 h	11:15 h	11:30 h
10:00 h	13:00 h	13:15 h	13:30 h
12:00 h	15:00 h	15:15 h	15:30 h
14:00 h	17:00 h	17:15 h	17:30 h
16:00 h	19:00 h	19:15 h	19:30 h
18:00 h	21:00 h	21:15 h	21:30 h

ANDORRA	PAS DE LA CASA	TOULOUSE	TOULOUSE
Estació	Bus Stop	Aeroport	Estació
05:00 h	05:45 h	08:30 h	08:45 h
10:00 h	10:45 h	13:30 h	13:45 h
15:00 h	15:45 h	18:30 h	18:45 h

ANDORRA	LLEIDA
Estació	Estació AVE
06:15 h	08:45 h
08:15 h	10:45 h
10:00 h	12:30 h
12:15 h	14:45 h
14:00 h	16:30 h
16:15 h	18:45 h

BARCELONA	BARCELONA	BARCELONA	ANDORRA
Aeroport T1	Aeroport T2	Av. Diagonal	Estació
08:45 h	09:00 h	09:15 h	12:00 h
10:45 h	11:00 h	11:15 h	14:00 h
12:45 h	13:00 h	13:15 h	16:00 h
14:45 h	15:00 h	15:15 h	18:00 h
16:45 h	17:00 h	17:15 h	20:00 h
18:45 h	19:00 h	19:15 h	22:00 h
20:45 h	21:00 h	21:15 h	00:00 h
22:45 h	23:00 h	23:15 h	02:00 h

TOULOUSE	TOULOUSE	PAS DE LA CASA	ANDORRA
Estació	Aeroport	Bus Stop	Estació
11:00 h	11:30 h	14:25 h	15:00 h
15:00 h	15:30 h	18:25 h	19:00 h
20:00 h	20:30 h	23:25 h	00:00 h

LLEIDA	ANDORRA
Estació AVE	Estació
09:45 h	12:00 h
11:45 h	14:00 h
13:45 h	16:00 h
15:45 h	18:00 h
17:45 h	20:00 h
19:45 h	22:00 h

ALSINA GRAELLS (827 397)
Andorra-Barcelona: 6/6.45/10.30/15/17/19.15
Barcelona-Andorra: 6.15/6.30/7.30/10.30/13/15/17/19
Andorra-Lleida: 8.15/16.15
Lleida-Andorra: 9.30 diumenge / 11.30 de dilluns a divendres / 16 de dilluns a diumenge

CAMINO BUS LAZARA (865 500)
Andorra-Galicia-Portugal: dc / dj / dg: 15.30
Portugal-Galicia-Andorra: dm / dj / dv: 15.30

HISPANO IGUALADINA (902 447 726)
Andorra-Reus: 17.00. Servei diari
Reus-Andorra: 7.40. Servei diari

HISPANO ANDORRANA (807 000)
Escaldes-La Seu: de 8 a 21. Cada hora
La Seu-Escaldes: de 7 a 20. Cada hora
Dg: Escaldes-Engordany-La Seu d'Urgell: 8.15/10.30/13/17/19.15
La Seu d'Urgell-Escaldes-Engordany: 7.45/9.10/12/16/18.30
Estació d'autocars-l'Ospitalet: 5.45/17
L'Ospitalet-Estació d'autocars: 7.35/19.45
Estació d'autocars-Costa Daurada: 8.00
Costa Daurada-Estació d'autocars: 17.30 (dl a dv)

MONTMANTELL (807 444)
Andorra-Lleida: 6/8/11.30/15.30/18
Lleida-Andorra: 10.15/14/16/20 i 22

DIRECT BUS-NADAL JULIÀ (805 151)
Andorra-Barcelona aeroport: 6.15/8.15/11.15/13.15/15.15/18.15/20.15/22.15
Barcelona aeroport (Terminal 1 planta 0)-Andorra: 7.30/11.00/13.00/15.00/17.30/20.00/23.00
Barcelona aeroport (Terminal 2 Mural Miró)-Andorra: 7.45/11.15/13.15/15.15/17.45/20.15/23.15
Barcelona Sants (estació de ferrocarril)-Andorra: 6.15/8.15/11.45/13.45/15.45/18.15/20.45/23.45

SOLDEVILA (Amb reserva prèvia 828 117)
Andorra - Lleida: 8.00/15.45 Lleida - Andorra: 12.00/20.15

TAXIS
ATA 863 000 / 861 005
MÉS TAXI 828 000 / 862 488
TAXI EXPRES 812 345

FM

88.1
Cadena Dial
Andorra

89.0
R7P

89.5
Pròxima FM
Andorra

91.4
RNA

92.1
SER Catalunya
Andorra

92.6
Els40 Classic
Andorra

93.3
Ràdio Valira
(Punto ràdio)

93.8
Flaix FM

94.2
RNA

96.0
Andorra 1

98.1
Ràdio Valira
(Onda Cero)

100.6
NRJ

101.5
AD Ràdio

101.8
France Inter

102.3
Ràdio Ser
P. d'Andorra

102.6
France
Musique

103.3
Els40 Andorra

104.0
France
Culture

104.6
Catalunya
Ràdio

106.0
Ràdio 4

106.8
Ràdio 1

107.2
Ràdio Seu

107.5
Ràdio
Principat

107.9
Ràdio 3

Farmàcies de guàrdia

Divendres 9
F. St. Ermengol
C/ Bra. Armengol 7
Andorra la Vella
Tel. 818323

Dissabte 10
F. Valira
C/ Prat de la Creu 15-25
Andorra la Vella
Tel. 829160

Diumenge 11
F. El Consell
C/ Prat de la Creu 87
Andorra la Vella
Tel. 819219

Dilluns 12
F. Pasteur
Av. Bra. Armengol 5
Andorra la Vella
Tel. 800970

COOPERATIVA INTERURBANA ANDORRANA	
Tef: 00 34 806.555 - Web:www.interurbana.ad	
Tot l'any	
Andorra (Estació) - Espanya - Portugal (Vila Praia Ancora)	18h15
Tots els Divendres i Diumenges del mes	
Primer i Tercer dimecres del mes	
Portugal (Vila Praia Ancora) - Espanya - Andorra (Estació)	08h30
Tots els Divendres i Diumenges del mes	
Primer i Tercer dimarts del mes	

Les guàrdies començaran a les 9.30h del matí del dia assenyalat i acabaran a les 22.00 h del mateix dia. Poden variar, cal confirmar-les al telèfon: 829 914

gos SOS

Compten
amb tu

Adopta
Associa't
gos-sos.org
+376 818 451

PAKO
TEMPRADO

TÍTOL

Homenatge a Catalunya

AUTOR

George Orwell

PÀGINES

220

EDITORIAL

Edicions 62

ANY

1938

GÈNERE

Autobiogràfic

EDICIONS 62

RESUM

Testimoni en primera persona de les experiències personals de l'autor i la seva dona, Eileen O'Shaughnessy, durant un període de la Guerra Civil Espanyola. L'autor va anar a Espanya amb la intenció d'escriure sobre el conflicte, però immediatament es va allistar a les milícies del POUM. Un dels testimonis personals més impactants i importants de l'anomenada darrera guerra romàntica. El relat ha esdevingut un clàssic del segle XX.

«Vaig venir a Espanya amb la intenció de lluitar contra el feixisme»

George Orwell

VALORACIÓ

Trama i argument

Personatges

Narrativa i estil d'escriptura

Riquesa del llenguatge

Ambientació

Valoració personal

POMPES FÚNEBRES
DE LES VALLS

Fem més fàcils els moments més difícils

www.pompesfunebresdelesvalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunebresdelesvalls.com

